

Class-7

Sub-Sanskrit gr

Ch-2

Date:17-7-2

दिए गए कार्य को बुक में पूर्ण करें।

अभ्यासः

लिखितः

1. मञ्जूषायां प्रदत्त शब्दान् त्रिषु लिंगेषु पृथक्-पृथक् कुरुत।
(मञ्जूषा में दिए शब्दों को उनके लिंगों के अनुसार छाँटकर अलग-अलग करिए।)

पुल्लिङ्गम् - खगः, मेघः, यशः
जलदः, हारः, नरः, विद्यालयः
कपोतः, गजः, पत्रः, वृक्षः

स्त्रीलिङ्गम् - चटका, कृन्ति, प्रगति,
लता, कटिः, बुद्धि, श्रेणि
माला, कक्षा, नगरी

नपुंसकलिङ्गम् - पात्रं, कमलम्, काव्यम्, उपगम्

खगः, चटका, पयः,
कान्तिः, मेघः, प्रगतिः,
यशः, विद्यालयः, कक्षा,
वृक्षः, पात्रं, नगरी,
जलदः, पुष्पम्, लता,
कमलम्, कपोतः,
काव्यम्, श्रेणि, गजः,
कटिः, हारः, माला,
बुद्धिः, नरः

2. विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत। (विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए।)

- (क) श्रद्धालु -
 (i) पुल्लिङ्गम् ✓ (ii) स्त्रीलिङ्गम् (iii) नपुंसकलिङ्गम्
- (ख) बुद्धिः -
 (i) पुल्लिङ्गम् (ii) स्त्रीलिङ्गम् ✓ (iii) नपुंसकलिङ्गम्
- (ग) धनम् -
 (i) पुल्लिङ्गम् (ii) स्त्रीलिङ्गम् (iii) नपुंसकलिङ्गम् ✓
- (घ) पिकः -
 (i) पुल्लिङ्गम् ✓ (ii) स्त्रीलिङ्गम् (iii) नपुंसकलिङ्गम्
- (ङ) दुग्धम् -
 (i) पुल्लिङ्गम् (ii) स्त्रीलिङ्गम् (iii) नपुंसकलिङ्गम् ✓
- (च) पार्वती -
 (i) पुल्लिङ्गम् (ii) स्त्रीलिङ्गम् ✓ (iii) नपुंसकलिङ्गम्
- (छ) हरिणी -
 (i) पुल्लिङ्गम् (ii) स्त्रीलिङ्गम् ✓ (iii) नपुंसकलिङ्गम्

3. कोष्ठकात् उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत। (कोष्ठक में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए।)

- (क) नायिका = (अकारान्त, आकारान्त, इकारान्त)
 (ख) पर्वतः = (अकारान्त, उकारान्त, ईकारान्त)
 (ग) बन्धुः = (ईकारान्त, उकारान्त, आकारान्त)
 (घ) नदी = (आकारान्त, ईकारान्त, अकारान्त)
 (ङ) मुनिः = (इकारान्त, ईकारान्त, उकारान्त)

4. उचित-मेलनं कुरुत। (उचित मिलान कीजिए।)

- शिशु - ऋकारान्त-पुल्लिङ्ग
 पितृ - ऊकारान्त-स्त्रीलिङ्ग
 अविनि - इकारान्त-पुल्लिङ्ग
 वधू - उकारान्त-पुल्लिङ्ग
 कपि - आकारान्त-स्त्रीलिङ्ग
 शिक्षिका - इकारान्त-स्त्रीलिङ्ग